

Za prijazno osebje in dežurstvo v Hrpeljah

Prihodnja štiri leta bo Zdravstveni dom Sežana vodila Ljubislava Škibin. Nasledila bo Tadejo Pogačnik Godnič, ki se ji mandat izteka danes. Škibinova napoveduje, da se bo trudila za večje zadovoljstvo uporabnikov, pa tudi za to, da bi dežurni center v Hrpeljah v celoti financiralo ministrstvo za zdravje.

Ambulanta v Komnu je zelo obremenjena, zdravnica je priljubljena, a dodatne pomoči nova direktorica ni obljubila, saj zdravniki manjkajo tudi v ambulantah v drugih občinah.

• HELENA RACE

Komenski občinski svet se je na četrtkovni seji še zadnji strinjal z imenovanjem **Ljubislave Škibin** za direktorico Zdravstvenega doma (ZD) Sežana. V Sežani, Divači in Hrpeljah so roke za njo dvignili že v preteklih tednih. "Sodelavci v zdravstvenem domu so me prepričali, da sem primerna oseba, da še enkrat kandidiram. Zavedam se, da prevzemam težko delo. Trudila se bom izboljšati stvari, imam pa tudi še nekaj novih zamisli oziroma takšnih, ki jih nisem uspela uresničiti v preteklosti," je komenskim občinskim svetnikom dejala Škibinova, ki je pred **Tadejo Pogačnik Godnič** dva mandata že vodila sežanski zdravstveni dom. Škibinova je sicer zdravnica splošne medicine in specialistka za medicino dela, prometa in športa.

Kmalu srečanje z vsemi štirimi občinami

Poleg iskanja zdravnikov, kar je stalna težava vseh zdravstvenih domov - v Sežani trenutno iščejo zdravnika družinske medicine, zdravnika na urgenci in ginekologa - se bo lotila sprememb akta o ustanovitvi, napoveduje. S tem naj bi uredila tudi financiranje dežurnega centra v Hrpeljah. Kako namerava to storiti, je zanimalo tudi komenskega svetnika **Marjana Mržka**. Lansko leto je namreč ZD Sežana končal v rdečih številkah, ker občini Divača in Hrpelje-Kozina, ki morata plačati polovico stroškov centra (polovico plača ministrstvo), nista nakazala 37.866 oziroma 63.384 evrov. Primanjkljaj so nato v ZD Sežana po-

krili s presežkom iz preteklih let.

"Dežurni center v Hrpeljah je problem, a absolutno zagovarjam, da ostane. Če ga ne bi bilo, bi bile razmere slabše tudi za Komen in druge občine. Mislim, da se moramo tako ZD Sežana kot vse štiri občine boriti, da bi ministrstvo za zdravje plačevalo še drugo polovico centra. Zagotavlja namreč urgenco za zelo prometno tranzitno cesto Trst-Reka in za avtocesto, posredovanj je veliko," je pojasnila Škibinova. V preteklosti zaradi neplačevanja ni bilo težav, ker je imel ZD Sežana nekaj rezerv in dobička, letos so se tudi še dogovorili, da se občinski dolg plača iz prihrankov, naprej pa ne bo šlo več tako, je dejala. In dodala, da se namerava čim prej o tem pogovoriti z župani oziroma predstavniki vseh štirih občin.

Poleg financiranja hrpeljskega dežurnega centra naj bi v spremembe akta vnesli tudi drugačne pogoje za kandidate za direktorja ZD Sežana. Po trenutno veljavnih predpisih mora namreč biti zdravnik, kar je velika ovira in zaradi česar vsakokrat težko najdejo kandidate. Tudi tokrat je bila Škibinova edina prijavljena.

Dodatnega zdravnika ni obljubila

Svetnik **Jožef Strnad** jo je pozval še, naj stori kaj za boljši odziv v ambulantah; večkrat naj bi se v Komnu namreč zgodilo, da se nihče ne oglasi na telefon in da so vrata zaprta. Da opaža neprijaznost in da včasih medicinske sestre kar "odpravijo" paciente, je pritrdila

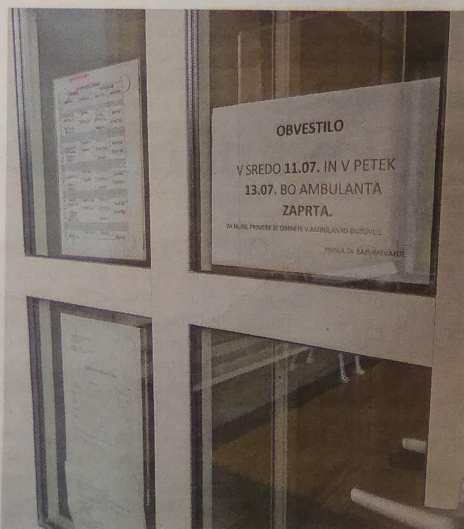

Ljubislava Škibin
nova direktorica ZD Sežana

"Zagovarjam, da dežurni center v Hrpeljah ostane. Mislim, da se moramo boriti, da bi ministrstvo za zdravje plačevalo center v celoti."

tudi Škibinova: "Tega ne odobravam in to je eden od izzivov, ki bi jih rada odpravila."

Na vprašanje svetnika **Stojana Kosmine**, ali zdravstveni postaji v Komnu pripada še pol zdravnika in ali ga bodo dobili, pa je odgovorila: "Če kar koli obljubim, lahko zavajam. Zdravstvenemu domu namreč manjkata vsaj dva zdravnika. Imamo pa nekaj specializantov, za katere upam, da bodo ostali pri nas. Je pa ambulantna v Komnu zelo obremenjena, zdravnica je priljubljena in k njej prihajajo pacienti tudi od drugod." •

Ljubislava Škibin napoveduje, da se bo trudila za večjo prijaznost pri sprejemanju pacientov in oglašanju na telefone ter da bodo vrata ambulant bolj odprta.

FOTO: HELENA RACE

V Ogradah še ne bo novih hiš

Po letih zelo skromne gradnje tudi v Sežani zmanjkuje parcel za stanovanjsko gradnjo. V soseski Ograde nad Sežano je za družinske hiše namenjen velik sklop zemljišč. Toda ker zanje še niso izdelani podrobni prostorski načrti, ki bodo določili zelene in javne površine, ceste in drugo infrastrukturo, gradnja še ni možna.

• **MARICA URŠIČ ZUPAN**

V soseski Ograde, ki jo Sežanci zaradi lepe sončne lege in razmeroma elitnih hiš imenujejo kar sežanski Beverly hills, naj bi se po občinskem prostorskem načrtu že zgrajenim hišam v prihodnje pridružilo še več kot 80 novih. Koliko natančno, bo zarisal občinski podrobni prostorski načrt, ki pa ga še ni.

Le pogojno zazidljive

"Parcele pod Igriško ulico so pogojno zazidljive - eno ali dvostanovanjske stavbe bo mogoče graditi šele po sprejemu občinskega podrobnega prostorskega načrta," je pojasnil **Zoran Sušteršič**, vodja oddelka za okolje, prostor, kmetijstvo in splošne zadeve pri Upravi enoti Sežana.

Območje je deloma že razdeljeno na primerno velike parcele za stanovanjske hiše, nekaj pa je še velikih zemljišč. Večji del je v lasti sežanske občine, ki bo morala del zemljišč nameniti za ceste in druge javne površine, na sedmih parcelah je vpisana družba Promo invest, katere lastnik je **Tomaž Kante** iz Križa.

Posel Kraške družbe je propadel

Kar 29.252 kvadratnih metrov zazidljivega zemljišča pa je v lasti Kraške družbe, ki jo je leta 2006 kot večinski lastnik ustanovil Kraški zidar. A tako kot Kraški zidar je tudi Kraška družba pristala v stečaju. Sicer z zamikom, šele decembra 2016, a vendarle. Edino pre-

moženje Kraške družbe sta bila dva velika sklopa parcel. V občini Škofljica je imela 67.527 kvadratnih metrov nezazidanih stavbnih zemljišč. Te je stečajni upravitelj **Jan Sibinič** septembra lani že prodal za 3.282.000 evrov. Toliko je znašala tudi izključna cena. "Da, zelo dobro so se ta zemljišča prodala, nad prakso stečajnih prodaj," je zadovoljen Sibinič.

Pri prodaji zemljišč v Sežani pa mu ne gre tako dobro od rok. Prva dražba oktobra lani, ko je bila izključna cena 1.509.720 evrov enaka tržni vrednosti, je bila neuspešna. Upniki in sodišče so nato odobrili javno dražbo po nižji, likvidacijski vrednosti 1.170.000 evrov. Ta dražba je bila sredi marca, vendar ni pritegnila nobenega kupca. "Nepremičnine niso bile prodane, vplačana ni bila nobena varščina," je povedal stečajni upravitelj. Po že drugi neuspešni dražbi se je začel z ločitvenimi upniki dogovarjati, kako naprej: "Morda bomo predlagali še tretjo dražbo z enako izključno ceno, vendar z zniževanjem, ali poiskali drugo možnost," je povedal Sibinič.

Še nepozidano območje soseske Ograde

vir podatkov: GURS

Pod že zgrajenimi hišami v soseski Ograde (v sivi barvi zgoraj) je načrtovana gradnja še najmanj 80 hiš. Del zemljišč je v lasti sežanske občine, sedem parcel ima družba Promo Invest, na parcelah Kraške družbe pa je možna gradnja nekaj čez 40 hiš.

Naprodaj parcele za več kot 40 hiš

V to, da bodo zemljišča slej ko prej pritegnila investitorja, ne dvomi: "Parcele so zanimive, lokacija je lepa, zato se bo kupec zanje zagotovo našel."

29.252 kvadratnih metrov zemljišč z razgledom proti Lipici v Sežani je razdeljenih na več parcel. 17 je manjših, velikih slabih 700 kvadratnih metrov, primernih za gradnjo ene stanovanjske hiše. Na dveh večjih parcelah je možna gradnja še

štirih hiš, na eni večji sedmih, na največji pa bi bilo možno postaviti še približno 15 hiš. Skupaj torej nekaj več kot 40 hiš. Koliko natančno in kje, naj bi dorekel občinski podrobni prostorski načrt, ki bi med hiše vrisal tudi potrebne ceste.

Čakajoč na prostorske akte

• Na Občini Sežana pojasnjujejo, da sta na območju Ograd v Sežani na še nepozidanih stavbnih zemljiščih v občinskem prostorskem načrtu opredeljeni dve enoti urejanja.

Za enoto, ki leži neposredno ob pozidanih zemljiščih (enota SZ-106), je občina določila posebne prostorske izvedbene pogoje: "Na tem območju so pogojni za gradnjo izoblikovani. Poleg gradnje komunalne opreme je načrtovanih 30 prostostoječih stanovanjskih stavb,

od teh je dvanajst načrtovanih gradbenih parcel v lasti občine, preostale so v zasebni lasti." Predpogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja za posamezno gradnjo je pridobitev gradbenega dovoljenja za komunalno infrastrukturo, za katero je projektna dokumentacija v pripravi, so še odgovorili iz občine in dodali, da bo občina ob dograditvi komunalne opreme svoja zemljišča lahko dala v prodajo.

Na območju druge enote (SZ-149) je obvezna izde-

lava podrobnejšega načrta (OPPN). Tu je 60 odstotkov zemljišč v lasti družbe v stečaju, deset v lasti DUTB, osem v lasti občine in dobra petina v zasebni lasti.

"Za celotno območje Ograd je v osrednjem območju opredeljenih 0,6 hektarja zelenih javnih površin, v katerih so poleg obstoječih teniških igriščih načrtovane zelenice, pešpoti, večnamenska igrišča, igrala in manjši gostinski objekt," še pojasnjujejo na sežanski občini. •

Na gradbeno dovoljenje čakajo že deset let

A nanj lastniki zemljišč zaman čakajo že leta. Kot so nam povedali stanovalci že zgrajenih hiš, lastniki parcel pod Cesto v Ograde prav zaradi neurejene ceste zaman čakajo na gradbeno dovoljenje že skoraj deset let. "Parcele pod Cesto v Ograde (drugi in tretji niz pod cesto) se lahko priključijo na javno cesto prek parcel, ki niso v lasti investitorjev, investitorji si morajo pridobiti, denimo, služnost za dostop do javne poti, kar je pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja," so nam potrdili na upravi enoti. •

Ob makadamski cesti pod Igriško ulico sta zdaj robida in grmovje, slej ko prej pa bo tod zraslo približno 80 stanovanjskih hiš.

SEŽANA

Prvi vrhunec Mladifesta v Pulverieri

• Po četrtkovem začetku že 24. Mladifesta po vrsti sta petkov in sobotni večer prinesla enega od njegovih vrhuncev v Pulverieri. Prvi dan je z dogodkom Pulvers in in Phase Fatale & Zanas pritegnil približno 350 ljubiteljev elektronike ne le s Sežanskega ampak z vseh koncev Slovenije pa tudi Italije. "S prvim dnevom smo zelo zadovoljni, saj je bil to do sedaj najbolj glasbeno

dovršen in najbolj obiskan dogodek v Pulverieri v zadnjem desetletju," je zadovoljen **Andraž Babič**, predsednik Kluba študentov Sežana, ki je organizator Mladifesta. Drugi dan, poimenovan Stračatelo, so MRFY, Svemirko, Dogs in Kavala obarvali bolj indie ter privabili nekoliko starejše in zvesto občinstvo iz okolice. Mladifest bo v Sežani in okolici ponujal do-

gajanje še vsak dan do sobote. Danes, denimo, bodo v amfiteatru Kosovelovega doma kuharske in otroške delavnice, ob 19. uri pa v Kosovelovi knjižnici predavanje o posoškem staroverstvu nekoč in danes. V četrtek bo v Parku pri starem gradu jazz koncert, Mladifest pa se bo zaključil v Plešivici z Wkrwglco in koncerti skupin Elvis Jackson, Bad Copy in Repetitor. • **HR**

PRIMORSKA • Brezplačne prevoze za starejše organizirajo že v devetih občinah – Letos prihajajo še v Ajdovščino in Ankarano

“Sopotniki so moji sončki ...”

Pred bolnišnico v Sežani med čakanjem na avtomobil Sopotnikov, s katerim bo prostovoljka na pregled pripeljala eno od uporabnic, ujamemo pogovor gospoda v bližini. Po telefonu se dogovarja za prevoz sorodnika in naпослед reče: “Bomo pa poklicali Sopotnike.” Naključje, a tudi dokaz, da so Sopotniki s svojimi brezplačnimi prevozi za starejše postali pomemben del družbe na Krašu, v Brkinih in še šestih občinah po Sloveniji. Svojo mrežo prevozov pa bodo še razširili.

HELENA RACE

“Sopotniki so mi v veliko pomoč. Z njimi sem od samega začetka in ne upam si predstavljati, kako bi bilo brez njih, saj s svojo boleznijo, revmatoidnim artritisom, ne bi mogla niti na preglede k zdravniku,” pravi Nataša Vitez z Velikega Polja, ko nasmejana izstopi iz avtomobila s napisom Sopotniki. Pripeljala jo je prostovoljka Katyush Manakai, ki pri projektu brezplačnih prevozov za starejše prav

tako sodeluje že od samega začetka.

800 potnikov in 90 prostovoljcev

Marko Zevnik, ki je videl, da mnogi starejši v vaseh ne morejo zdoma, ker nimajo ne avtomobila ne javnega prevoza, je pred štirimi leti skupaj z nekaj prijatelji zagnal Sopotnike. Začeli so z razbujenim avtomobilom in nekaj letih pa je njihova zagnanost prerasla v zavod, ki

je zgled mnogim in ki se je razširil že v devet slovenskih občin, S Krasa in Brkinov so model brezplačnih prevozov, ki jih omogočajo številni prostovoljci in podpora lokalnih skupnosti, prenesli v Sevnico, Brežice, Krško, Kočevje, Postojno in Pivko. Še letos bodo Sopotniki začeli voziti še v treh občinah, tudi v Ajdovščini in Ankaranu, napoveduje Zevnik.

Danes se s Sopotniki oziroma njihovimi 90 prostovoljci vozi več kot 800 potnikov. Opravijo povprečno 340 voženj in prevozijo 15.000 kilometrov na mesec. A vse to so številke, ki sodelujočim v zavodu sicer pomenijo priznanje za njihovo delo, a še več šteje zadovoljstvo uporabnikov. “Zelo cenim prostovoljstvo. A Sopotniki me ne le peljejo; tako globoko so mi prišli v dušo ... Tako dobro me že pozna, da vedo, kdaj mi je hudo in me spodbudijo. Zato pravim, da so moji sončki. Tudi ko je oblačno, so sončki, ki dajejo moč, da ne kaj zmorem,” Sopotnike z iskrenim nasmehom in pogledom, namenjenim voznici, pohvali Nataša Vitez.

Sopotniki Nataša Vitez (levo) in Katyush Manakai, potnica in voznica, sta se takole družili pred bolnišnico v Sežani.

Voznik z zdravnikom, a tudi k prijateljem

Katyush Manakai se ob takšni pohvali orosijo oči. “To je nagrada za nas. To je naš namen. Nismo taksi, pomembni so odnosi, in ko sliši takšne besede, je to češnja na torti. Ko vidiš, da res pomagaš, da je nekemu lažje, je to motivacija za nadaljnje delo.”

Prostovoljna voznica je vse od začetka. Prve vožnje se sicer ne spomni, a pravi, da se ji zdi, da je bilo to že nekdaj, da so Sopotniki tako tesno povezani z njo, kot da obstajajo že tisočletja. Ker je zaposlena v šolstvu, vozi le ob koncih tedna in med počitnicami, največkrat k zdravniku in na preglede v bolnišnice. “Vsaka vožnja je nekaj posebnega. Lepe so tiste, ko gremo v Izolo, čeprav gremo v bolnišnico, a morje vedno prinese veselje. Enkrat sem peljala dve gospe na počitnice na Kope. Kolegi so nekoga peljali na obisk k prijatelju, ki ga ni videl 30 let, nekoga drugega pa prvič na morje. Izpolnujemo tudi želje, za katere

so potniki mislili, da se jim nikoli ne bodo uresničile,” pravi Katyush.

In čeprav so začetniki Sopotnikov sprva mislili, da bodo ljudi vozili na kavice in v gledališče, spoznava, da mnogi za takšne stvari niti ne želijo prositi, ampak jih pokličejo le za poti, ki so neodložljive. A hkrati dodaja, da je del poslanstva Sopotnikov tudi druženje in veselje ob srečanjih.

Spodbujajo pomoč v družbi

Da prostovoljstvo prinaša mnoga nova poznanstva in pogovore, pravi tudi Ernest Margon iz Pivke, kjer so Sopotniki zaživel pred nekaj meseci. Bil je pobudnik uvedbe brezplačnih prevozov za starejše in prvi prostovoljni voznik na območju občine. “Za vožnje pridem na vrsto enkrat na teden ali na deset dni, ljudi pa peljem v trgovino, na obiske v dom upokojencev v Postojno, k zdravniku, v bolnico v Izolo ali Šempeter,” našteva. “Mislim, da so se Sopotniki zelo hitro zelo dobro prijeli

in celoten sistem zelo dobro deluje,” še pohvali Margon. Projektu so se namreč poleg voznikov pridružili še mnogi, ki ga podpirajo, denimo z brezplačnimi kosili ali kavo, s cenejšimi vstopnicami za kulturne dogodke in podobno.

Da se vsa ta množica sodelujočih ne izgubi in da koga kje ne pozabijo, skrbi Anu Kahuna, koordinatorka celotnega programa. Sodeluje še s koordinatorki posameznih enotah, ki sprejemajo klice, razporejajo vožnje in se dogovarjajo s prostovoljci. Poleg tega išče in motivira nove prostovoljce, jih izobražuje in uvaja v delo.

Za Sopotnike je pomembna tudi povezanost s skupnostjo, da se začne zavedati, da je nemobilnost starejših velik problem, pravi. In očitno jim uspeva. “Za Brkine in Kras lahko rečem, da smo na začetku le sprejemali klice za naročila prevozov, zdaj pa opažam, da so si ljudje začeli bolj med sabo pomagati. Počnejo to, kar bi že sicer morali in kar so v preteklosti že počeli,” ugotavlja. *

Projekt Primorskih novic Medgeneracijski most nastaja v sodelovanju Ministrstva RS za kulturo.

Sopotniki niso prepoznavni le po avtomobilih z napisi, ampak tudi po zanesljivosti. V zdravstvenih ustanovah jim zaupajo in njihove potnike naročajo ob urah, ko lažje uskladijo vožnje.

SEŽANA

Nove fasade na Partizanski cesti

* Fasado na Partizanski cesti 20, na eni od treh stavb, za katere so na občini sprejeli akt o vzdrževanju, so lastniki že obnovili. Prav te dni pa se je pričela obnova tudi sosednje stavbe na Partizanski cesti 22. Na Vojkovi ulici 2 pa bodo novo

počelje predvidoma dobili septembra, so še povedali na občini. Z aktom o vzdrževanju neurejenih stavb skušajo na občini spodbuditi lastnike, da uredijo zunanost objektov, ki kazijo podobo mesta. Od leta 2010 so na tak način

spodbudili že lastnike treh stavb, in sicer na Trgu osvoboditve 2, Partizanski cesti 11 in Prečni ulici 2 (“Križaničeva” hiša s podhodom med gostilno Šmuc in okrepčevalnico Center pekarna Mahorčič pri cerkvi). * PEM

SEŽANA • Nov OPPN odpira pot do glasbene šole - V drugi fazi še podzemne garaže in športna igrišča

Prvi korak do glasbene šole

Območje šole, igrišč in parkirišč ob stadionu v Sežani bo občina urejala postopoma. Najprej bodo uredili večnamensko stavbo za glasbeno šolo, kasneje še podzemne garaže in športno ploščad na strehi. Svetniki so Občinski podrobni prostorski načrt za območje novejšega mestnega jedra včeraj potrdili, a brez izrazitega navdušenja. So pa prepričani, da je to prava pot do dolgo let zelene glasbene šole.

• PETRA MEZINEC

Občinski podrobni prostorski načrt za območje novejšega mestnega jedra v Sežani ureja območje srednje in osnovne šole, športnih igrišč ter stavb in parkirišč ob stadionu in starem gasilskem domu.

Na prvem mestu je glasbena šola

Načrt predvideva rušenje garaž in stavbe nekdanjega gasilskega doma, v katerem zdaj domujejo zasebna jezikovna šola, logopedinja, šolska kuhinja, v njem je tudi zasedeno stanovanje. Zgradili pa bi novo večnamensko stavbo, ki bo primarno namenjena glasbeni šoli z baletnim oddelkom.

Vendar bodo v njej svoje prostore dobili tudi Mladinski center Podlaga, Medobčinsko društvo prijateljev mladine in podobni

programi, ki so namenjeni mladim in socialnemu podjetništvu, je razbrati iz načrta, ki so ga na včerajšnji seji obravnavali in potrdili občinski svetniki.

Kaj bo s športnimi površinami

"Pogrešam grafično podlago, da bi si lahko objekti bolj plastično predstavljali," je na včerajšnji seji povedal Edi Fabjan, ki pa je poudaril, da snovanje OPPN-ja ni bilo prav nič enostavno delo in je plod številnih kompromisov.

Nov objekt bodo zgradili na mestu, kjer trenutno stojijo gasilski dom, rokometno igrišče in del parkirišč. Na strehi garaž naj bi kasneje uredili tri igrišča, dve za košarko in eno za roket. Nova stavba bo višja

in večja, je povedala Alenka Bau iz sežanske občinske uprave.

"Famsimbo je poudariti, da ne zmanjšujemo športnih površin, kar je bil največji ožitek. Ohranjamo status quo, bo pa potrebno v naslednjem desetletju razmisliti tudi o novi šoli in igriščih," je prepričan Črtomir Petar.

Na javni obravnavi načrta septembra lani so šolniki opozorili, da je športnih površin že zdaj premalo, število učencev v sežanski osnovni šoli pa se povečuje. Vendar njihovih predlogov na občini niso upoštevali in

prostorski dokument ostaja - z izjemo nekaj manjših popravkov - enak kot lani.

206 parkirnih mest

Načrt predvideva tudi ureditev novih parkirnih mest v podzemnih garažah. V prvi fazi naj bi jih zgradili 52, v drugi pa še 127. Število občasnih parkirišč naj bi se povečalo za 28.

Njihovo število naj bi se tako skupaj povečalo na 206, od tega bo 12 parkirišč namenjenih za invalide. Trenutno je ob starem gasilskem domu 84 parkirišč. *

Star gasilski dom v Sežani nameravajo porušiti, na njegovem mestu pa zgraditi večjo in za nadstropje višjo večnamensko stavbo z glasbeno šolo in druge družbene dejavnosti.

sednik sveta KS Dane.
Da je potrebno več časa za razmislek, se strinja tudi predsednik sežanske KS Marko Svetina: "Predsedniki krajevnih skupnosti smo imeli na voljo le nekaj dni, da povemo svoje mnenje. To je premalo časa, saj je potrebno preveriti tudi mnenje prebivalcev".

Zaradi pobude križa (desno zgoraj), da bi postal stoji KS, sešestna polna predloga reorganizacijo vseh KS. Torej (levo zgoraj) bi morala ostati tam v svoji KS, šmarje (levo spodaj) bi se šlošila iz KS Sešata in pridružila KS tanga.

SEŽANA

Na novo bodo asfaltirali Bazoviško ulico

• Promet na Bazoviški ulici v Sežani (od semaforiziranega križišča proti Lipici, mimo ljudske univerze) bo v teh dneh oviran. Po ulici bo mogoče voziti le iz smeri Lipice proti središču Sežane, obvoz za smer proti Lipici bo po Srebrničevi (mimo Kosovelovega doma) in Kosovelovi Ulici (mimo sodišča). Ne bodo pa smeli te poti uporabljati priklopniki in polpriklopniki. Zapore bo predvidoma trajala do prihodnje srede. Dotlej bo sežanska občina uredila del meteorne kanalizacije, direkcija za infrastrukturo pa bo Bazoviško ulico na novo asfaltirala. • HR

FOTO: HELENA RACE

SEŽANA • Direktorica Tadeja Pogačnik Godnič bo (najverjetneje) nasledila Ljubislava Škibin

Menjava v vrhu zdravstvenega doma

14. julija se izteka mandat zdajšnji direktorici Zdravstvenega doma Sežana Tadeji Pogačnik Godnič. Najverjetneje jo bo nasledila Ljubislava Škibin, ki je v preteklosti zavod že vodila. Z njenim imenovanjem so se že strinjali sveti občine Sežana, Divača in Hrpolje-Kozina, v pa Komnu o tem še niso odločili.

• HELENA BACE

Nova direktorica Zdravstvenega doma Sežana bo najverjetneje Ljubislava Škibin, a z njenim imenovanjem se morajo strinjati še komenski občinski svetniki. Ker gre za vodenje zavoda, katerega ustanoviteljice so vse štiri kraško-brkinske občine, morajo vse štiri tudi dati pozitivno mnenje. Zdajšnji direktorici Tadeji Pogačnik Godnič se mandat izteče 14. julija, a bo tudi zatem ostala zaposlena v ZD Sežana kot zdravnica.

Le ena prijava

Zdravnica splošne medicine in medicine dela, prometa in športa, ki je med letoma 2004 in 2015 tudi že bila direktorica ZD Sežana, je tudi Ljubislava Škibin, ki se je edina prijavila na razpis. Večjega zanimanja za vodenje ZD Sežana ni bilo zaradi zahtev statuta, v katerem je zapisano, da je direktor lahko le zdravnik, kar bistveno zmanjša število kandidatov.

Kako bi se lotila izzivov zdravstvenega doma, za zdaj konkretno še ne želi govoriti in bo z izjavami počakala do uradne odločitve o imenovanju. Je pa na seji sežanskega občinskega sveta konec maja dejala, da

so jo h kandidaturi kar nekaj časa nagovarjali zaposleni in drugi in da je na posled spoznala, da ji vodenje zavoda še predstavlja izziv. Čeprav je direktorsko mesto degradirano in bo tudi finančno na slabšem kot je v službi zdravnice, je poudarila.

Govoriti bodo morali o dežurstvu v Hrpoljah

V prijavi za delovno mesto je zapisala, da si bo prizadevala za zadovoljstvo uporabnikov, za olajšanje dela zaposlenih in zmanjševanje administrativnih postopkov, pa tudi za boljši dialog z občinami ustanoviteljicami.

Z njimi se bo morala, ali kdorkoli pač bo vodil ZD Sežana, pogovoriti predvsem glede zdravstvene postaje v Hrpoljah oziroma tamkajšnjega dežurnega centra in njegovega financiranja. Trenutno denar za naj zagotavljajo ministrstvo za zdravje ter občini Hrpolje-Kozina in Divača. A vseh stroškov centra za lansko leto občini nista poravnali; Divača je zavrnila plačilo 37.866 evrov, Hrpolje-Kozina pa 63.384 evrov, je razvidno iz letnega poročila ZD Sežana. "Izgubo smo pokrili s presežkom iz preteklih let," o trenutnem

stanju pravi odhajajoča direktorica Tadeja Pogačnik Godnič.

Šest specializantov, a zdravnikov še ni dovolj

Sicer za najpustji osepi za dežurni štiri let, kolikor je

mo objavljen mapis za zdravila na urgenci. Išče se ginekologa" našteva. Ginekologinja Tina Kara Sranovšnik namreč odhaja in nastane v Sežani dele se drstov naslednje dvalet tedensko prihaja se ginekolog Willem Witeajit. "To je le začetna rešitev. Najti moramo nekoga, ki bo stalno v Sežani," pravi Pogačnik Godničeva. Poleg tega se v ZD Sežana soočajo tudi s prostorsko stisko, predvsem za potrebe referenčnih ambulant, razmišljajo se o selitvi finto-terapije.

"Onogčili smo naročanje pri zdravniku in naročanje zdravil prek spleta, ker je bistveno zmanjšalo število telefonskih klicev. Uvedli smo javne razpise za zobozdravstvo, laboratorij in material, kar pomeni tudi prihranke. Imamo zdravstveno-ozgojni center, vse ambulanse so referenčne. Kupili smo reševalno vozilo za urgenco in še enega bomo letos," našteva uspehe svojega mandata. Novo vozilo bo stalo približno 130.000 evrov, del denarja že imajo, zbirajo pa tudi donacije.

Ljubislava Škibin se je edina prijavila na razpis za direktorico ZD Sežana.

vodila zavod, šteje povečanje števila specializantov družinske medicine; trenutno jih imajo šest in predvidoma bodo vsi ostali v ambulantah v kraško-brkinskih občinah. Dva že konec leta, ko bosta zaključila s specializacijo, v Hrpoljah in v Dutovljah. "Kljub temu iščemo še drugega zdravnika v Hrpoljah, stalno ima-

Prihaja nov rentgen zob

Kaj pa bo z zobnim rentgenom v Dutovljah, ki se je pred nekaj meseci pokvaril, že prej pa je bil deležen številnih pripomb, da dela slabe slike in da morajo pacienti slikanje ponavljati pri drugih ponudnikih? "O slikah smo večkrat govorili tudi na strokovnem svetu in nekaterim so bile v redu, drugim ne. Je bil pa aparat star in če bi ga dali popraviti, se to ne bi več splačalo. Zato je svet zavoda sklenil, da bomo kupili novega," pravi odhajajoča direktorica ZD Sežana Tadeja Pogačnik Godnič. Nov aparat bo stal predvidoma 40.000 evrov, a bodo morali še objaviti razpis. Zelo verjetno pa ne bo več nameščen v Dutovljah, ampak se za to dogovarjajo z bolnišnico v Sežani.

KRAŠ • HRGINI • BISTRIŠKO • PIVŠKO • POSTOJNSKO

SEŽANA • Reorganizacija krajevnih skupnosti v sežanski občini bo čakala na naslednji mandat - Križu kljub volji krajanov ni uspelo

Bo o krajevnih skupnostih odločila stroka ali demokracija?

"Zrelo za razprave v naslednjem občinskem svetu," je osnutek za reorganizacijo krajevnih skupnosti v sežanski občini opisal Milan Škapin, predsednik statutarne pravne komisije. Svetniki so se strinjali, da je osnutek dobro izhodišče, vendar pa so se bolj kot s predlogi - o njih bo odločal šele prihodnji občinski svet - ukvarjali z vprašanjem pobud iz Križa in s Filipčjega Brda.

• PETRA MEZINEC

Glavni spremembi reorganizacije krajevnih skupnosti v sežanski občini, o katerih so na zadnji seji razpravljali tudi sežanski svetniki, sta zmanjšanje sežanske krajevnih skupnosti in ustanovitev nove v Križu.

H Križu še Grahovo Brdo in Utovlje

Križ pa tudi po tem predlogu ne bi bil edina vas v tej krajevni skupnosti. Po enem od predlogov naj bi se mu pridružilo še Filipčje Brdo, po drugem še nekatere druge vasi iz zdajšnje Krajevnih skupnosti Tomaj.

Črtomir Pečar je prepričan, da bi morale pod okrilje morebitne nove Krajevnih skupnosti Križ spadati še vasi Filipčje Brdo, Grahovo

in Brdo in Utovlje. "Tako bo morebitna nova krajevna skupnost začrta," je Pečar utemeljil svoje mnenje.

Strokovni pristop brez meril

Ivica Podgoršek, ki je tudi predsednik sveta Krajevnih skupnosti Štorje, se strinja s celostno reorganizacijo: "Imeli smo sestanek predsednikov vseh krajevnih skupnosti in moram reči, da smo se vsi strinjali s strokovnim pristopom in celostno reorganizacijo. Če bomo spraševali vsakega posebej za mnenje, bomo dobili tisoč predlogov. Treba je gledati, kaj spada skupaj," je povedala.

Tudi Andrej Sila je pozdravil predlog, vendar pa je opozoril, da manjkajo kri-

Na zadnji seji so se sežanski občinski svetniki seznanili z osnutkom reorganizacije krajevnih skupnosti v občini. Vendar pa nobeni krajevni skupnosti ne bodo omogočili ustanovitve še v tem mandatu.

teriji, po katerih se določa velikost in meje krajevnih skupnosti, pa naj bo to število prebivalcev, ozemelska začrta ali kaj tretjega.

Zakaj občina ni prisluhnila ljudem?

Edi Fabjan je menil, da predlogi v osnutku reorganizacije niso slabi, čeprav bi morali upoštevati tudi mnenje prebivalcev, ne le članov svetov krajevnih skupnosti. Vendar pa je kljub temu po njegovem vsakršna debata nesmiselna. Opozoril je, da občinski svet ni sledil volji prebivalcev Križa: "Najbrž je to edini primer v zgodovini Slovenije, kjer so prebivalci izrazili voljo za samostojnost, a jim je občinski svet to preprečil."

Tudi Drago Pirc je poudaril, da bi bilo veliko lažje,

če bi občinski svet preprosto prisluhnil pobudi Kržanov. Poleg tega pa je spomnil, da je tudi Filipčje Brdo podalo predlog za svojo krajevno skupnost, le da župan nikoli ni sklical zbora občanov.

Tudi Ljubica Jelusič se je strinjala z njim. Prva pobuda, iz Križa, je bila, ne glede na izid, obravnavana skladno s statutom, druga pobuda, s Filipčjega Brda, pa ne. Jelusičeva je prepričana, da je dolžnost občinskega sveta, da še v tem mandatu izpelje postopke in ne prelagi odgovornosti na prihodnji občinski svet.

Sklic zbora občanov Filipčjega Brda za ugotovitev volje je ne nazadnje predlagala tudi statutarne pravna komisija. Župan Davorin Terčon pa je povedal, da zbora občanov ni sklical, ker je občinski svet predlog komisije zavrnil. A Drago Pi-

rec je župana opozoril na 66. člen statuta občine, ki pravi, da mora zbor občanov sklicati župan. Vendar pa na občini člen razumejo drugače, je pojasnil Terčon. Zbor občanov skliče župan šele, ko mu to naloži občinski svet.

Bo stroki uspelo tam, kjer ni demokraciji?

Osnutek reorganizacije je po županovem mnenju dobro napotilo za bodoči občinski svet. Prepričan je, da se tudi prihodnji občinski svet tej temi ne bo mogel izogniti.

Na očitke glede Križa - le v sežanski občini pobuda krajanov za ustanovitev svoje krajevnih skupnosti ni uspela - je odgovoril: "Občinski svet je naložil občini, naj pripravi strokovne podlage. S poudarkom na strokovne. Vi govorite o demokraciji.

Davorin Terčon
župan

"Stroka in demokracija ne gresta vedno skupaj."

Stroka in demokracija ne gresta vedno skupaj. V Križu so občani izglasovali svojo krajevno skupnost, kar je demokratično, istočasno pa priznavate, da so to dobre strokovne podlage. Živimo v lokalni skupnosti, ki ni hotela biti taka, pa je. Imamo sosednje lokalne skupnosti, ki niso želele samostojnosti, pa so take postale. Več vidikov je treba upoštevati. Zato je potrebno govoriti o strokovnih podlagah, ne o politiki." •

Edi Fabjan
občinski svetnik

"Najbrž je to edini primer v zgodovini Slovenije, kjer so prebivalci izrazili voljo za samostojnost, a jim je občinski svet to preprečil."

KOZINA

Razstava likovnih del Cvetke Šemrov

• V knjižnici Kozina je do konca julija na ogled razstava likovnih del Cvetke Šemrov iz Divače. Avtorica se s slikarstvom ukvarja že od leta 2001. Je članica Fotokluba Žarek iz Sežane in kot ljubiteljska slikarka deluje v likovni sekciji Zlati žarek. Aktivno se udeležuje likovnih extempor, na-

ILIRSKA BISTRICA, PREM • Bistriško poletje

Pestro poletje na Premu in v mestu

V Ilirski Bistrici so že tretje leto zapored pripravili festival Poletje v Bistrici in na Premu, s katerim bogatijo ponudbo za turiste, obenem pa lepšajo poletne večere domačinom.

• "Bogat kulturno-glasbeni program, ki se bo odvijal na gradu Prem in na ulicah Ilirske Bistrice, smo oblikovali z željo, da pritegne pozornost tako do-

noč na gradu Prem, kjer so gostili komorni orkester Camerata Laibach. Ob tem velja izpostaviti, da je članica tega uglednega orkestra tudi mlada violinistka

Bučar z Istrabendom, čez slab mesec, 10. avgusta, pa bo še koncert Tinkare Kovač.

V Ilirski Bistrici je poletno festivalsko dogajanje začela Ana Desetnica, v atriju Doma na Vidmu so na ogled filmi pod zvezdami, kot vrhunec festivala pa na občini napovedujejo že tradicionalni dogodek za

Božo Dragan je poklicno pot, ki je trajala polnih 44 let; posvetil skrbni za mlade in za zdrav življenjski slog mladih in starih

“Forešt”, ki je iz Sežane pomagal narediti mesto

Sežana nima bazena, a sežanska mladež tudi letošnje poletje lahko uživa počitnice na Kraški rivieri. Sredi avgusta bo Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana vabil kolesarje in pohodnike na obisk Praznika terana in pršuta s kolesi ali peš, novembra tekače na Tekški pozdrav jeseni, zadnjo nedeljo v marcu na Mali kraški maraton Božo Dragan od novembra ni več direktor zavoda Štip, a vse to - in še marsikaj drugega - je tudi njegova dediščina, na katero je kot upokojenec lahko ponosen. Vsekakor je v Sežano, ki nikoli ni imela bogatih atributov mesta, vnesel dobrošno mero manjkajoče urbanosti.

MARICA URŠIČ ZUPAN

Božo Dragan že skoraj osem mesecev uživa pokoj. Več kot zaslužen, saj je delal polnih 44 let. V tem obdobju je Sežani in Krasu pustil močan pečat - v športu, rekreaciji, turizmu, srednješolskem in višješolskem izobraževanju, občinski politiki in še kje.

Telovadba namesto slovenščine

Kljub temu - še bolj verjetno pa ravno zato, ker ni bil domačin, marveč prišlek. “Res je. Prišlek za vedno. ‘Forešt’. Kar nekako razpet med ezuli in optanti. Milčnik Franc najprej brani severno mejo, a je Božidar edina realna informbirojevska posledica življenja v Ribnici na Pohorju. Iz Lenarta v Slovenskih Goricah med Rome (takrat so bili še pošteni Cigani) v Metliko v Beli krajini, pa prek Črnomlja v Komen na Krasu, s čudovitim nemškim ovčarjem Brenom, branit zahodno mejo. Z dekreti so nameščali prave ljudi na prava mesta, da so utrjevali bratstvo in enotnost. ‘Za domovino s Titom - naprej in Unra paketi, da ni bilo lakote’ in v svojem značilnem slogu opiše svoj prihod na Kras.

V podobnem slogu, očarljivem za jezikovne in miselne sladokusce, težko razumljivem za nepoznavalce konteksta, je kot občinski svetnik pogosto nihal svetniška vprašanja, predloge in razvojne razmisleke. Kdo ve, če je kdo iz tega sloga razbral njegovo ljubezen do jezika in otroško željo postati učitelj slovenščine: “Za učiteljske v Kopru ni bilo možnosti, edina pedagoška štipendija je bila za Srednjo šolo za telesno vzgojo Maribor in namesto učitelja slovenščine nastane ‘tovariš od telovadbe’. V Ljubljani se Visoka šola za telesno kulturo preobrazila v Fakulteto za šport Univerze. In zopet domov, v idilično vasico Sveto pri Komnu, in na svojo osnovno šolo Antona Šibelja - Stjenka v Komnu,” opiše začetke svoje učiteljske poti.

Dober pedagog je tovariš najstnikom

A kmalu se je preselil med dijake, v leta 1975 ustanovljeno srednjo šolo v Sežani, ki je bila za mesto in ves Kras izjemnega pomena. “Seveda ni šlo le za čast in slavo, brez politike zanesljivo ni šlo. Kraški mladeži omogočiti šolanje doma, dvigniti izobražbeno strukturo in obogatiti kulturno življenje. Majda in Ada sta vodili dislocirani enoti kopske ekonomske in gimnazijske matične šole, oblikoval se je Vzgojno izobraževalni center, ki je vključeval tudi vrtec, ljudsko univerzo in osnovno šolo. Samoprispevek za izgradnjo srednješolskega centra je bil izglasovan, Milan Hočvar je modro pričel z izgradnjo športne dvorane, ki je drugače zanesljivo ne

“Tekem se naveličajo, porazov še bolj, vsi pač ne bodo prvaki. Tja do mladinskih kategorij še zdržijo, dekleta še manj, pa adijo zdrav življenjski slog,” je Božo Dragan kritičen do pretirane tekmovitosti v mladinskih vrstah.

bi bilo, za šolsko staro pa je bilo potrebno sredstva poiskati dodatno,” se spominja. Pa tudi stanciranja in službe za nedoločen čas ter plete programov, ki se je, ob stalni gimnaziji, spreminjala glede na potrebe gospodarstva (ekonomska šola, program KTV mehanikov in kovinarjev zaradi Litoštroja, Iskre in Krasmetalca).

Še danes se mu na usta nariše nasmeš ob spominih na nekdanje dijake: “Grdi rački, ki zorijo v bele labode. Tekla večina ne mara. Pa odtečejo kros v najpočasnejšem možnem tempu. In počis. Ne daš nogometne žoge, pa odigrajo košarko v slow motion ritmu. Tja počis - od smeha na koncu. DOSP - Dijaško obredno srečanje Prilorske, legendarna mešanica kulture

in morali biti tovariš najstnikom, ne pa gospod učitelj. Staršem, ki pričakujejo večno hvaležnost, da so nam zaupali otroka, pa je treba povedati, naj imajo otroke radi in naj jim zato postavijo meje, v šoli pa prepustijo pedagogom, ki so usposobljeni profesionalci. Permisivna vzgoja in feminiziran poklic sta včasih vročična kombinacija.”

Politika od znotraj

“O demokraciji že antični modreci niso imeli najboljšega mnenja. Poklic politika znano prehitro oblititi in onečastiti, a je veliko posameznikov, ki jim gre iskreno za javni interes in javno dobro,” pa pove o politiki, v kateri se je preizkusil kot občinski svetnik na listi

“Vsak pedagog bi moral biti tovariš najstnikom, ne pa gospod učitelj. Staršem, ki pričakujejo večno hvaležnost, da so nam zaupali otroka, pa je treba povedati, naj imajo otroke radi in naj jim zato postavijo meje.”

in športa, sploh če zmagaš v nogometu in to v Idrji. Maturantski plesi, tudi s povsem fantovskimi razredi. Kavbojke, bela srajca in gremo. Gledališki abonma v SSG Trst,” niza spomine na 70. in 80. leta, ko je bil nekaj časa tudi pomočnik ravnatelja, razpet med kolegi in dijaki, iščeč idealne urnike in razsodne suplence. Precej kasneje, okrog leta 2005 in 2006, je sodeloval tudi pri nastajanju višje šole v Sežani.

Na vprašanje, kaj naredi šolo dobro, odgovori: “Vsak pedagog bi

Socialnih demokratov. Tri mandate, od leta 1998 do 2006, nato je kandidiranje prepustil mlajšim.

Se to je bilo preveč, meni, kajti po njegovem mnenju bi moral vsakdo ostati v politiki največ dva mandata, uvesti bi morali pretenčni glas, transparentno, z imenom in priimkom. “Ne pa, da se vedno eni in isti rički drenjajo okrog istega korita, brez svežih idej, iskre, impulza, le še reciklaža prežvečenih idej. Dije ko si zraven, bolj se čudiš manipulativnosti. Nič ne najbrž ne sme opietati z

javnihi predstavi, kot da so njegova bistva in da je zadovoljen, odise obkroze med politiki, kar ljudi res povzroča izjemno šele in dobine naravnane bolezni?”

Igra in razgovorje za zdrav življenjski slog

Najpomembnejši pečat pa je Sežani nedvomno ostalil na področju športa in rekreacije, predvsem kot direktor občinskega Zavoda za šport, turizem in prosti čas, ki ga je vodil od ustanovitve leta 2006 do upokojitve in se čez desetletja. V tem času je vedno skrbel za sem, da bi najbrž brez mladih in odaslih prišel v zdrav življenjski slog in uspešno postal tudi tekmovalni atribut. “Sežana je ime, je pač privilegij. Velja je dogovor, da osebe poose mlade se navedeno v mlade. Bila je sporna šola, atletika in gimnastične prireditve za osnovno šolstvo, zoga je sem in tja, da se osebe giblje. Brezplačno, profesionalno vodeno, vsem dostopno. Igra in samo igra. Otroci se morajo igrati, ne pa, da jim samovoljno izumovale sistema do bi avtoritativno” anal.

Kajti to izumovaleje zamenja tekmovalne, je v vsaki osebi tudi prazenost, da aktivni pa osebe manjvno ose, ker ajne najljubši ne igra, ker ni zadostno dober.”

In nanosko v zdrav življenjski slog to osti v umik iz njega: “Tekem se naveličajo, porazov še bolj, vsi pač ne bodo prvaki. Tja do mladinskih kategorij še zdržijo, dekleta še manj, pa adijo zdrav življenjski slog.”

“Telovadnja”, ki jito je vpeljal Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, so drugačna: so v prvi vrsti tekma vsakega udeleženca s samim seboj. Od rekreativnih tekov in kolesarjenj do Mdalega kraškega maratona, ki privablja na Kras tekače z dobrim vzdušjem in ne s poudarjenjem zaupovalcev.

Ob skrbi za šport je zavod vzpostavil tudi skrb za mlade v Mladinskem centru Podlaga, in za turizem z Mladinskim hotelom Pliskovica ter s Turistično informacijskimi centri. A tudi tu je potreben razmislek, je prepričan Dragan: “Vsi smo turistični delavci, a morda nas sploh ne mika množični turizem, že marsikje ga omejujejo.”

Vsak dan na Kokoš

In kako zagovornik zdravega življenjskega sloga sam skrbi zanj? Čeprav najprej navzre stari tek o kovačevi kobili, pa njegova vendarle ni bosa, že zaradi rednega vzpenjanja na Kokoš: “Najlepše je priplaziti se do Voljkevo koč na Nanovo sredi zime v snežnem metleži. Vsakodnevna doza Kokoške je odlična psihoterapevtska poslastica. Najlepših stvari ne moreš kupiti, najboljša stvar so zastonj. In ne zaman.”

Kako Sežance spraviti iz avtomobila na kolo?

Sežanska občina ima eno najvišjih stopenj motorizacije v državi, slabo razvito kolesarsko mrežo, delež starejšega prebivalstva se iz leto v leto povečuje, poleg tega pa je le malo površin v mestu namenjenih le pešcem ... Na občini želijo s celostno prometno strategijo do leta 2023 izboljšati prometno varnost in razmere za vse udeležence v prometu.

• **Petra Meznar**

Na občini so celostno prometno strategijo pripravljali osem mesecev, na začetku občinskega sveta pa so jo potrdili tudi občinski svetniki. V času priprave strategije so organizirali javne obravnave in delavnice. "Občani so povedali, da ni dovolj poti za kolesarje. Vsačani Gradšča v Sežani pa si želijo, da bi bilo njihovo območje zaprto za promet. Njihove predloge bomo upoštevali," je pojasnil Aleš Vodičar iz sežanske občinske uprave.

Že urejajo mrežo kolesarskih poti

Prav za kolesarje se v kratkem obeta kar nekaj sprememb. Na občini so pravkar zaključili z oblikovanjem idejnih zasnov za kolesarske poti na Krsti in Bkinih. "Mreža kolesarskih poti že obstaja, treba pa jih je označiti in urediti. Poleg tega bomo poskrbeli tudi za kolesarske poti v Sežani," je napovedal Vodičar.

Na občini se zavedajo, da gre za dolgotrajen proces in navede občanov ni lahko spreminjati. Raziskava, ki so jo opravili med pripravo strategije, je namreč poka-

zala, da kar 42 odstotkov učencev v šolo pripeljejo z avtomobilom, kljub temu da jih polovica živi le kilometer od šole. Četrtnina jih v šolo hodi, le dva odstotka učencev pa prihaja s kolesom. Želje otrok so drugačne, kar četrtnina bi jih raje kolesarila. Raziskava pa razkriva še en zaskrbljujoč podatek: vsak četrti otrok v občini je predebel.

Na devetem mestu po številu avtomobilov

Med posebnostmi sežanske občine je tudi visoko število avtomobilov, pravi Katja Miklič iz podjetja PNZ, kjer

so pripravili strategijo: "Leta 2016 je bilo v občini kar 611 avtomobilov na tisoč prebivalcev. Slovensko povprečje je 531 avtomobilov na tisoč prebivalcev." Občina se s tem uvršča na deveto mesto v Sloveniji.

Razlogi za veliko število avtomobilov se med drugim skrivajo v slabih medkrajevnih povezavah. Zato v občinski upravi načrtujejo, da bodo uredili postajališča, izboljšali frekvence medkrajevnega prometa in zagotovili sistemsko podporo prevozu na klic za vse občane, je nekaj od številnih ukrepov, ki jih predvideva strategija, naštel Aleš Vodičar.

Prebivalstvo v občini je vsako leto starejše. Delež občanov starih več kot 65 let se je v zadnjih letih povečal za štiri odstotke in trenutno znaša 21 odstotkov. Tisti, ki živijo zunaj mesta imajo še večje težave z mobilnostjo. Da občane moti slaba dostopnost, razkrivajo tudi opravljene an-

42

odstotkov učencev v šolo pripeljejo z avtomobilom

611

avtomobilov na tisoč prebivalcev je v sežanski občini

kete. Kar četrtnina občanov je nezadovoljnih z dostopnostjo za vse, 30 odstotkov občanov pa motijo visoki stroški za mobilnost.

Iz Sežane promet na avtocesto

V prihodnjih petih letih nameravajo v Sežani zmanjšati vpliv motornega prometa tudi s širitvijo omrežja električnih polnilnic. Trenutno sta v Sežani dve, ena na parkirišču pred pošto, druga na parkirišču pri stadionu.

Promet v Sežani pa bi lahko izboljšali tudi s preusmeritvijo na obvoznico, je prepričana Mikličeva: "V kolikor bi na občini uspeli doseči ukinitev vinjete med obema avtocestnima priključkoma, bi lahko preusmerili več prometa iz središča na avtocesto." Na občini pa že dlje časa načrtujejo tudi južno obvoznico, a kdaj naj bi jo zgradili, ni znano. Ocenjena vrednost investicije je 5,2 milijona evrov. •

FOTO: PETRA MEZNAR

Najnovejša električna polnilnica v Sežani je na parkirišču pri stadionu. Načrtujejo pa še postavitev polnilnic pri pokopališču, pri domu krajanov v Križu in pri zdravstvenem domu v Dutovljah.

ILIRSKA BISTRICA, SEŽANA, POSTOJNA • V Kraških lekarnah še dve lekarni

Lekarniški presežek nič več občinam

Javni zavod Kraške lekarne bo odprl še dve lekarni, v Sežani in Ilirski Bistrici. "S tem bomo na našem območju pokrili lekarniško mrežo v skladu z novim zakonom," pravi direktorica Ana Kopal. Sistem bo ostal finančno vzdržan, saj že zdaj večje lekarne "pokrivajo" manjše in podružnice. Bo pa lekarnam tudi sicer v bodoče ostalo več denarja, saj zakon uvaja tudi omejitve pri delitvi lekarniškega presežka.

• VERONIKA R. ŽENKO

Za novo lekarno v Sežani, ki bo stala ob vходу v Sežano iz smeri Fernetičev ob Partizanski cesti, čakajo gradbeno dovoljenje, so pa že objavili javno naročilo za izbiro izvajalca. Z deli bodo predvidoma začeli septembra in novo lekarno odprli v začetku naslednjega leta. Njena posebnost bo izdajno mesto tudi za avtomobile - drive-in, prek katerega bo mogoča izdaja zdravil in drugih izdelkov neposredno v avto.

Za novo lekarno v Ilirski Bistrici pa trenutno izbirajo najprimernejšo lokacijo. Prihodnje leto je predviden začetek izdelave dokumentacije in nato gradnja.

Pri majhnih lekarnah dostopnost pred ekonomiko

Ker nov zakon o lekarniški dejavnosti določa, da se le-

karna ustanovi, če število prebivalcev na gravitacijskem območju presega 6000 oziroma 2500 za podružnico, bo s tem mreža Kraških lekarn izpopolnjena. Kot pravi direktorica Ana Kopal, pa bo tudi finančno vzdržna.

Delovanje Kraških lekarn že zdaj namreč temelji na modelu, po katerem velike enote v mestih omogočajo tudi delovanje manjših enot in podružnic na podeželju. Med petimi lekarnami in petimi podružnicami so lani pozitivno poslovale štiri največje lekarne (Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna, Pivka), od teh sta po presežku izstopali zlasti ilirskobistriška in sežanska lekarna, delno tudi na račun strank iz Italije in Hrvaške. Kljub temu in novim naložbam je zavod ustvaril za 340.000 evrov presežka (po obdavčitvi), večji del iz tržne dejavnosti.

Po odprtju še dodatnih lekarn v Sežani in Ilirski Bistrici se bo zaradi višjih stroškov znižal tudi visok presežek teh dveh lekarn, saj bistvenega povečanja prometa oziroma števila izdanih receptov ni pričakovati. Se bo pa povečala dostopnost oziroma skrajšale čakalne vrste.

Po prvem negativnem letu zaradi visokih zagonskih stroškov pa letos pozitivno že posluje tudi nova lekarna Log v Postojni, kjer izdajo zdravila približno četrtine vseh postojnskih receptov, v primerjavi z enoto v zdravstvenem domu pa ustvari več prihodkov iz tržne dejavnosti.

Lanski presežek za naložbe

Prihodkov iz tržne dejavnosti je v strukturi prihodkov Kraških lekarn približno 20 odstotkov, kar je nekoliko manj kot v primerljivih zavodih, je pa pri tržni dejavnosti tudi večji presežek kot pri javni službi. V soglasju z občinami ustanoviteljicami se lanski presežek iz tržne dejavnosti (265.000 evrov) ne bo delil občinam, pač pa bo v celoti šel za bodoče naložbe.

Sicer pa se občine ustanoviteljice Kraških lekarn lekarniškega presežka ne morejo več nadejati niti v bližnji prihodnosti. Po novem zakonu se presežek, in to le iz tržne dejavnosti, lahko deli, le če s tem ni ogrožena solventnost in likvidnost zavoda. Za slednjo pa mora v poslovanju ostati nerazporejen presežek v višini povprečnih enomesečnih stroškov poslovanja zavoda, kar je v primeru Kraških lekarn približno milijon evrov, kolikor je vredna mesečna zaloga zdravil.

Ana Kopal

V Kraških lekarnah je sicer že dosednji odlok dolekal, da se lahko deli le del presežka iz tržne dejavnosti, občine pa ga namenijo za zdravstveno dejavnost. "V nekaterih občinah pa so se delili tudi presežki iz javne službe, kar je nekaterim zavodom povzročalo velike

16,6

milijona evrov prihodkov so lani ustvarile Kraške lekarne in

340.000

evrov presežka prihodkov nad odhodki

Pregled uporabe zdravil

Nov zakon o lekarniški dejavnosti poudarja tudi pomen farmacevtske obravnave. Tudi v Kraških lekarnah zato razvijajo storitev osebne kartice in pregleda uporabe zdravil, kar pa pri pacientih še ni dovolj prepoznavno. "Gre za pogovor med pacientom in magistrom farmacije o izdanih zdravilih na recept in brez njega ter prehranskih dopolnilih s ciljem izboljšati seznanjenost pacienta z zdravili in njihovo uporabo, sodelovanja pri zdravljenju, odprave morebitnih težav, povezanih z zdravili," razlaga Ana Kopal. Del pregleda je izdelava osebne kartice zdravil s podatki o vseh predpisanih zdravilih, odmerjanju, načinu uporabe, opozorilih ... Kartica je pripomoček za pacienta, njegove svojce ali za zdravstveno osebo, zlasti pri hospitalizacijah.

težave, pri nas pa te problematike ni bilo," pravi Kopalova. V skladu z usmeritvijo novega zakona javni lekarniški zavodi sami ne smejo spodbujati prodaje zdravil, s čimer bi si povečevali tržni del.

Vseh šest občin ustanoviteljic Kraških lekarn mora do začetka prihodnjega leta odlok o ustanovitvi zavoda uskladiti z novim lekarniškim zakonom. Kot prvi so ga že obravnavali ilirskobistriški in komenski občinski svetniki. •

Da bi občina pridobila pločnik na Bazoviški cesti, je pripravljena razlastiti banko Intesa Sanpaolo in ministrstvo za javno upravo, ki sta na njem vzpostavila etažno lastnino.

SEŽANA · Občina bi razlastila ministrstvo za javno upravo in banko Intesa Sanpaolo

Banka, ministrstvo in občina v bitki za pločnik

Del pločnika na Bazoviški cesti (nasproti nekdanjega marketa in ljudske univerze) sta si kot etažno lastnino pripisala ministrstvo za javno upravo in banka Intesa Sanpaolo, ki sta tudi lastnika stavbe na Bazoviški 2. Občina Sežana pa se je za pločnik pripravljena boriti tudi z razlastitvijo. Javno korist izkazuje še na bližnjem zemljišču, po katerem namerava urediti nov dovoz do parkirišča za lekarno.

HELENA RACE

Sežanska občina je še pred petimi leti pridobila dokumentacijo za ureditev javnega parkirišča za lekarno v Sežani. Uvoz nanj ne bi bil več s Partizanske ulice, pač pa z Bazoviške (nasproti ljudske univerze), da bi to speljala, pa bi morala postati lastnica zemljišča ob zelenem stanovanjskem bloku na Bazoviški ter dela zemljišča, na katerem je tamkajšnji pločnik. "Že nekaj let si prizadevamo pridobiti navedeni nepremičnini; gre za obstoječo javno infrastrukturo, ter zemljišče, na katerem je z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrtom načrtovana dostopna cesta do pa-

kirišča za lekarno," pojasnjujejo v sežanski občinski upravi. Skupaj gre za 487 kvadratnih metrov.

Vzpostavili so etažno lastnino na pločniku

Lastnica zemljišča, po katerem naj bi speljali dovoz do parkirišča, je banka Intesa Sanpaolo. Prav tako je tudi delna lastnica zemljišča s pločnikom, kjer je solastnica še država oziroma ministrstvo za javno upravo. "Že dalj časa smo se dogovarjali z banko o pridobitvi lastniške oziroma druge stvarno-pravne pravice na obeh zemljiščih, prav tako tudi z ministrstvom. Žal se, predvsem z banko, nismo uspeli dogovoriti," pravijo na občini.

Nov uvoz do parkirišča za lekarno bi občina uredila po zemljišču na Bazoviški cesti ob zelenem bloku nasproti ljudske univerze.

Še več, konec lanskega leta sta banka in ministrstvo izvedla parcelacijo in oblikovala etažno lastnino, tako da sta pločnik in zemljišče postala last vsakokratnih lastnikov stavbe na Bazoviški 2. Trenutno sta to banka in ministrstvo, a na ministrstvu pravijo, da bodo prostore prodali, na ograji pa visi plakat z napisom, da nepremičnino prodaja tudi banka. "Parcelacija je bila izvedena v nasprotju s prostorskimi izvedbenimi akti občine in o njej nismo bili seznanjeni," še pravijo na občini in dodajajo, da zemljišče, ki ga želijo pridobiti "nikakor ne more biti del dvorišča stavbe in del etažne lastnine, saj gre za zgrajeno javno infrastrukturo, pločnik in uvoz na parkirišče".

Ker želi občina ohraniti obstoječi pločnik ob Bazoviški cesti in zgraditi nov dovoz do parkirišča za lekarno ter ga razširiti, so se občinski svetniki na zadnji seji strinjali, da je pridobitev delov spornih zem-

ljišč v javnem interesu in da je to podlaga za razlastitev.

Le eno vlogo je občina poslala ministrstvu

Na vprašanje, kako je sploh prišlo do tega, da mora občina z razlastitvijo zahtevati del pločnika, na ministrstvu odgovarjajo: "Edino pisno vlogo glede nakupa dela zemljišča je občine posredovala julija 2016." Ko so zahtevali konkretnejše podatke o želenem nakupu, pa z občine ni bilo več odgovora. "Vedno podpiramo dogovorno rešitev problemov, a komunikacije s strani občine ni bilo in se je očitno vseskozi dogovarjala z manjšinskim solastnikom banko Intesa Sanpaolo ter o teh dogovorih oziroma neuspehu ministrstva ni obveščala."

Zakaj dogovor ni bil mogoč, smo vprašali tudi banko, kjer pa zadeve ne želijo komentirati in pravijo, da so zavezani k varovanju zaupnosti vseh informacij, dokler so postopki še v teku. •

SEŽANA · Razpis za sofinanciranje suhih zidov

Občina nudi 40.000 evrov za suhe zidove

Od začetka junija je na sežanski občini odprt razpis za sofinanciranje obnove kraških suhih zidov. Na voljo je 40.000 evrov, vloge pa bodo odpirali vsak mesec.

• Do prvega odpiranja so na občino prispele štiri vloge. Največ zanimanja se kaže za sofinanciranje obnove suhih zidov, so sporočili z občinske uprave.

Tudi pri obnovi materiala bo občina povrnila 40 odstotkov stroškov, pri izobraževanju pa polovico stroškov od celotne vrednosti izobraževalnih programov.

Od 40 do 70 evrov za kvadratni meter

Čas do konca oktobra

Razpis je namreč razdeljen v tri sklope. Poleg obnove in gradnje suhega zidu z razpisom sofinancirajo še nabavo avtohtonega kraškega kamna za obnovo zidov in izobraževanje za pridobitev certifikata za izvedenca

Možnost za prijavo je do 30. oktobra. Ker bodo vloge odpirali vsak mesec, do porabe 40.000 evrov, kolikor je za sofinanciranje obnove materiala in izobraževanja predvideno v letošnjem proračunu, na

Sežanska občina je v svojem proračunu namenila 40.000 evrov za sofinanciranje obnove suhih zidov, materiala in izobraževanja.

suhozidne kraške gradnje.

Kolikšno pomoč pa si lahko obetajo graditelji suhega zidu? Razpis predvideva sofinanciranje 40 odstotkov ocenjene vrednosti za gradnjo suhega zidu. Kar pomeni, da bodo prijavitelji za obnovo porušenega dela lahko dobili 70 evrov za kvadratni meter, za postavitev novega suhega zidu pa 40 evrov za kvadratni meter.

občini svetujejo, da se zainteresirani prijavijo čim prej. Na razpis se lahko prijavijo tako fizične kot pravne osebe. • PEM

SEŽANA

V 60 urah bodo posneli kratki film

• Maraton ustvarjanja kratkih filmov Muvit/6x60 ob peti obletnici prihaja v Sežano. Na festivalu bodo prijavljene ekipe skušale med 13. in 15. avgustom v zgolj 60 urah napisati, posneti in zmontirati film, ki ne sme biti krajši od šestih in ne daljši od osmih minut.

Ekipe, ki se želijo preizkusiti, se lahko na Muvit/6x60 prijavijo do 7. avgusta. V petek, 17. avgusta, bodo vse sodelujoče kratke filme predstavili, strokovna žirija (Gojmir Lešnjak Gojce, Luka Marčetič in Lev Predan Kowarski) pa bo izbrala zmagovalce. •

Občina ni pravilno vložila tožbe

Občina Sežana je vložila tudi tožbo, s katero želi izničiti sporazum o etažni lastnini, ki sta jo tudi na pločniku in zemljišču, ki ga želi pridobiti občina, vzpostavila banka Intesa Sanpaolo in ministrstvo za javno upravo. O tej tožbi na ministrstvu pravijo, da ni bila pravilno vložena oziroma da zakon določa, da "kdo namerava začeti pravdni postopek proti državi mora državnemu odvetništvu predhodno predlagati, naj se sporno razmerje reši na miren način". Česar pa občina ni storila. Zato so se predstavniki obeh strani že srečali in skušali najti rešitev.